

Szent István vértanú ünnepe

Micsoda rémség karácsonykor gyilkosságról, gonosz indulatokról olvasni! Tegnap még minden békés, örömteli. Egy gyermek születéséről szolt az olvasmány, egy élet kezdetéről, egy család megalakulásáról. Ma pedig kihallgatás, vádaskodás, indulatok és a végén halál. A két esemény között harmincegynéhány év telt el.

Miért alakult ki ez a hagyomány az olvasmányok sorrendjében? Mert ilyen kevert az élet? Fény és árnyék, jó és rossz mindig megjelenik? Mi a közös a két nap olvasmányában? A Szentlélek. Ő munkál az életét megkezdő gyermekben és a halált elszenvedő férfiban. A most született gyermek Jézus, az Isten Fia, a megtestesült Ige, aki megosztó hatással lesz az emberekre: vagy mellette, vagy ellene, de állásfoglalásra készíti az embereket a mai napig. A halált elszenvedőben is a Szentlélek munkál, ő István, az egyház első vértanúja. Jézust keresztre feszítéssel ölték meg, Istvánt megkövezéssel. Kegyetlen kivégzési módok. Az utóbbi gyakorlata a mai napig megtalálható a világban!

István hitt Jézusnak, hitt Jézusban, kegyelemmel és erővel eltelve nagy csodákat és jeleket művelt a Szentlélek erejében. Nem találtak fogást rajta a zsinagógabeli ellenfelei. István okosan érvel, a másik oldal indulattal, fogcsikorgatással reagál. Elhatalmasodnak az indulatok. István végig kitart a felismert, megélt hite mellett, vállalja Jézus sorsát. Micsoda katarzis! Mekkora erők, eszmék hajtják mindkét oldalt! Milyen az Isten valójában, ki látja jól, kinek van igaza? Tisztult-e a kép az elmúlt kétezer évben? Jézus szerető Istenének könyörületessége vagy az igazságos, büntető Isten élteti, mozgatja a világot?

Minden ember fél a haláltól, ahogy István és a többi vértanú, és Jézus is félt - isteni tudata ellenére. Hiszem és remélem, hogy a döntő pillanatban nem a félelem, hanem a Szentlélek ereje által vagyunk és leszünk képesek kitartani Jézus igazságában, tanításában - még életünk odaadásának árán is. Példa erre István és az őt követő sok vértanú a történelemben.

Lehetett volna másképp? Ha István nem mondja ki a végzetes vádló szavakat, csak célozgat rá, netán megegyezésre törekszik, hogy a kecske is jól lakjon és a káposzta is megmaradjon? Lehet-e megfontolt józansággal követni Jézust? Lehet, de mi lesz a vége? Langyos, laposkúszó keresztény élet. Mai helyzetünk, a történések körülöttünk egyre inkább bátor kiállásra, az igazság kimondására kényszerítenek mindannyiunkat. Adja Isten a Szentlélek által, hogy legyen bátorságunk hozzá! Amen.

Szebeny Piroska (Érd)

Rembrandt: Szent István vértanúsága (1625)